

ÚJ KELELET VÉGETÉRT A TANÁRSZTRÁJK

Ma felülul a tanítás valamennyi középiskolában — A tanév végéig nem lesznek ünnepi szünetek

A középiskolai tanárok sztrájkja 38 nap után véget ért. Az ország valamennyi középiskolájában mátol keddtől rendszeresen felülul a tanítás.

A középiskolai tanárok szervezetének nagytanácsa tegnap este többszörös ülés befejeztével 29 szavazattal 3 ellenében elhatározta a sztrájk befejezését.

A többhetes kiesés pótlása érdekében az ideai tanév mátol július 13-ig minden megszakítás nélkül folytatódik oly módon, hogy az ünnepi szüneteket nem tartják meg.

Szükség esetén a nyolcadikos érettségi előtt álló diákokat a délutáni órákban is oktatni fogják, hogy pótolhassák az elmulasztott tanulmányi napokat.

Zvulun Hammer közoktatási miniszter tegnap örömeinek és meglepedésének adott kifejezést a tanárok határozata felett. Hangsúlyozta, hogy most a tanítás felülulása után a tanároknak és a közoktatási minisztérium közveinek közös erőfeszítést kell tenni az erre az évre kijelölt tanulmányi anyag oktatása, illetve elsajátítása érdekében.

Hangsúlyozta a miniszter, hogy különleges erőfeszítéseket kell tenni annak biztosítására, hogy visszatérjenek az iskolapadokba azok — a javarészt gyenge előmeneteli — tanulók, akik esetében az a veszély fenyegetett, hogy a sztrájk következtében végleg kimaradnak az iskolából. Ennek érdekében azt ajánlotta, hogy a közoktatási minisztérium és a helyhatóságok közös erővel kutassák fel az ilyen diákokat.

A miniszter sajnálkozását fejezte ki a sztrájk felett, ugyanakkor azonban rámutatott arra, hogy épp

a sztrájk hívta fel a nagyközönség és a vezetők figyelmét a közoktatás problémáira és a tanárok helyzetére.

Hammer hangsúlyozta, bíz benne, hogy az általa a közeli napokban létrehívandó állami bizottság, amelynek feladata a

A miniszter a továbbiakban meglepedéssel emlékezett meg a diákok megbízottai, továbbá a szülőbizottságok, valamint a helyhatóságok illetékes ténvezőinek tevékenységéről a sztrájk megszűntetése érdekében.

A közoktatási minisztérium szövívője felhívást intézett valamennyi ifjúsági mozgalomhoz, hogy haladéktalanul hívja vissza az ünnepi kirándulásokon levő diákokat. Ugyanakkor lemondják az ünnepi hátralevő napokra tervezett kirándulásokat is. Ez a rendelkezés az arab szektorra is vonatkozik.

A közoktatási minisztérium felhívást intézett a helyhatóságokhoz és az elemi iskolák igazgatóihoz, teyegen maximális erőfeszítéseket annak biztosítására, hogy valamennyi tanerő idejében és teljes egészében megkapja decemberi fizetését.

ZVULUN HAMMER

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint ma szövívnyos esőzés várható az ország legtöbb részében. A hőmérsékletek: Jeruzsálem 6—11, Tel Aviv 11—17, Haifa 12—27, Beer Seva 6—18, Ejlát 11—20 fok.

TEHERÁNRA ISMÉT TŰNTETEK AZ AMERIKAI NAGYKÖVETSEG ELŐTT

A sah állítólag hajlandó lemondani bizonyos jogairól Teherán (UPI, Reuter, IFP). — Tegnap ismét több ezer főnyi tüntető csoport jelent meg az amerikai nagykövetség épülete előtt. A tüntetők az épület körül található hulladékból maglyát raktak és Amerika- és sahrinnes jelszavakat hallattak. Ami kor azonban megjelent a katonaság, elvonultak.

Az iráni főváros felett katonai helikopterek tartanak őrzőjáratot és irányítják a karhatalmi alakulatokat a tüntetések színhelyére.

A teheráni egyetem közelében a tüntetők felgyújtottak egy autóbust és két katonai jeepet.

Szemtanuk szerint a katonaság tegnap fegyelmesebben viselkedett mint vasárnap, amikor a tömegbe löttek és 13 tüntetőt meöltek, harmincat pedig megsebesítettek.

A tárgyalások szünetelése miatt LEÁLLITJÁK A SZINÁJI VISSZAVONULÁS ELŐKÉSZÍTŐ MUNKALATAIT

A rádió katonai tudósítóiának értesülése szerint az izraeli-egyiptomi béketárgyalások szünetelése miatt a közeli napokban felfüggesztik azokat a technikai munkálatokat a Szinájban, melyek az izraeli csapatoknak az El Áris — Rász Muchamed vonalig való visszavonulásával állnak kapcsolatban.

VESEZTELME KASSZAFURÓ BANDÁT FOGTAK EL JERUZSÁLEMBEN

A fővárosi rendörség szövívő utóbbi napok folyamán veszedelmes kasszafuró bandát göngyöltett fel, amely főleg Kelet Jeruzsálemben tevékenykedett és összesen közel 1 millió fontot és 11 revolvert rabolt el.

MOSZKVA: „KINA FELFEGYVERZÉSE VESZÉLYEZTETI A DÉTENTE JÖVŐJÉT”

Moszkva (UPI). — A szovjet kommunista párt hivatalos lapja, a Pravda arra figyelmeztette a nyugati nagyhatalmakat, hogy Kína felfegyverzése veszélyt jelent a békére és a déntente jövőjére.

A lap politikai hírmagyarázója azt írta, hogy „Rövidlátó politikusok a NATO tagállamaiban veszélyes játékokat játszanak Pekinggel”. A hírmagyarázó szerint Peking azért akar fegyverhez jutni a Nyugattól, hogy kielégítse

PARTONKIVÜLI NAPILAP ALAPÍTÓ FÖSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNÖ

4,50 FONT (értéktöbblet adóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1978 DECEMBER 26., KEDD 9257. szám

Carter és Szádát optimista a békekilátásokkal kapcsolatban

Carter: „Vance elégedett volt a brüsszeli tárgyalásokkal” — Szádát: „A camp-davidi megállapodások lefektették a béke szilárd alapjait” — „A Közelkelet nem tér vissza többé a se-nem-háboru, se-nem-béke állapotához”

Tegnap Carter amerikai államelnök és Szádát egyiptomi államelnök egyaránt derülatoan nyilatkozott a közelkeleti békelehetőségről.

Carter, aki a karácsonyi ünnepeket szülőhelyén, Plainsban tölti, újságíróknak adott nyilatkozatában azt hangoztatta, hogy a brüsszeli tárgyalások után, amelyek amerikai közvetítéssel jöttek létre — továbbra is optimista az Izrael-egyiptomi békét illetően; annál is inkább, mert Vance külügyminiszter úgy véli, hogy brüsszeli megbeszélései Chalil egyiptomi miniszterelnökkel és Dáján izraeli külügyminiszterrel „konstruktívak” voltak.

Carter hangsúlyozta, hogy Vance „nagyon elégedett” volt a megbeszélésekkel.

Kairó. (IFP) — Szádát egyiptomi államelnök, aki tegnap 60. születésnapja alkalmából nyilatkozatot adott a televíziónak, azt hangoztatta, hogy „valójában már nem létezik közelkeleti béke-probléma, mert a camp-davidi megállapodások lefektették a béke szilárd alapjait körzetünkben.

„A béke előbb-utóbb eljön” — ismételte a multban már többször hangoztatott kijelentését. „A Közelkelet nem tér vissza többé a se-nem-háboru, se-nem-béke állapotához,

kódást, hogy további arab területet foglaljon el.”

Nyilatkozatában azt is mondogta Szádát, hogy 1977 februárjában lezajlott amerikai látogatása során, amikor megbeszélést folytatott Carter elnökkel, három pontra fektette a hangsúlyt: az 1967-ben Izrael által elfoglalt arab területek, a béke jellege és a Palesztina probléma. Felvettem azonban nevedik problémát is; nevezetesen Dél-Libanon ügyét és Izrael tevékenységét ezen a területen.”

Hangoztatta Szádát, hogy Carter elnökkel folytatott tárgyalásai során mindenkor a leghatározottabban hangoztatta, hogy soha nem lesz hajlandó kompromisszumra az Izrael által 1967-ben elfoglalt területek ügyében.

Szádát a továbbiakban felszólította Izraelt, hogy „ne hisztis meg a békeerőfeszítéseket, majd az arab „vonakodó frontot” támadta, amely szerinte „ürügyl szolgál Izraelnek arra, hogy merevbb álláspontot foglaljon el.”

Az egyiptomi államelnök végezetül bejelentette, hogy

két év mulva vissza akar vonulni a politikai élettől.

„Bizom benne, hogy a közelkeleti béke nyomában megoldódnak Egyiptom gazdasági problémái. 1980-ban megfelelő meny

nyiségű áru és élelmiszer áll majd az egyiptomi lakosság rendelkezésére. Azért imádkozom, hogy nyugalomba vonuláson után ököben élhessek szülőfalumban. Eljön az ideje, hogy az új nemzedék vegye át a felülőseget” — zárta nyilatkozatát az egyiptomi elnök.

Vallási-politikai háttérü

VÉRES ZAVARGÁSOK TÖRÖKORSZÁGBAN — 80 HALOTT

A sebesültek száma meghaladja az ezret — Ecsevit miniszterelnök: „Törökország történelmének egyik legnagyobb tragédiája”

Ankara. (Reuter). — A Törökország délkeleti részében fekvő Kahraman Maras városában több mint 48 órája véres tüntetések és szinte polgárháboru jellegét viselő utcai harcok dülnek, amelyek eddig mintegy 80 halálos áldozatot követeltek.

A sajtójelentések szerint a harc két muzulmán szekta tagjai, a szuniták és az alaiták között dult. A háboruskodás következtében számos ház kigyulladt és a hatóságok általános kijárási tilalmat rendeltek el, miközben az ankarai kormány rendkívüli minisztertanácsra ült össze és nagyobb katonai egységeket vezényelt a városba.

A török lapok szerint az ellenségeskedések szombaton robbantak ki és azóta szinte szüntelenül folytatódnak. Fegyveres állítólag a szélsőjobboldalhoz tartozó polgárok meg akarták rohamozni a helyi kormányhi-

vatalokat s ennek során katonai egységekkel ütköztek meg. A zavargásokat az váltotta ki, hogy helyi szélsőjobboldali elemek pénteken erőszakkal meg akarták zavarni két baloldali tanító temetését, aki előző nap az összeütközések során halálát lel te. Az Anatólia nevű török hír szolgálati iroda szerint ez volt a legvéresebb összeütközés Törökországban az elmúlt 10 év folyamán.

Nem hivatalos adatok szerint a zavargások következtében 1052 ember sebesült meg a sziriai határtól mintegy 150 kilométer távolságra fekvő városokban. A hatóságok 24 órák ki-járási tilalmat rendeltek el, de a lakosok egy része a tilalomnak fittyet hánnya folytatta a háboruskodást.

Büilent Ecsevit török miniszterelnök azt mondogta, hogy az események „Törökország történelmének egyik legnagyobb tragédiáját” jelentik és hangsúlyozta, hogy a hatóságok minden tőlük telhetőt meg tesznek a rend helyreállítására. Ecsevit ugyanakkor célzást tett arra, hogy a jobboldali Nemzeti Akció Pártot teszi felelőssé az eseményekért. Ugyanakkor Szulejman Démirel, a konzervatív ellenzék vezetője arra használta fel az alkalmat, hogy a kormány lemondását követelje. A most záruló év folyamán

MA: Rendkívüli minisztertanács

A kormány ma délben rendkívüli minisztertanácsot tart, melynek napirendjén a brüsszeli megbeszélések szerepelnek.

Dáján külügyminiszter már tegnap informálta Begin miniszterelnököt a hármas találkozó részleteiről.

— mert a camp-davidi megállapodások rendezték a problémák politikai síkon és most már nem

Amerikai vélemény:

„LÉTREJÖN A MEGÁLLAPODÁS MOSZKVAVAL A SALT ÜGYBEN”

Mind Carter amerikai államelnök, mind pedig Vance amerikai külügyminiszter úgy nyilatkozott tegnap, hogy kedvezőek a kilátások az újabb SALT egyezmény megkötésére a Szovjetunióval.

Carter elnök az újságíróknak adott nyilatkozatában azt mondogta, hogy Vance „biztatást nyert” a múlt héten Genfben Gromiko szovjet külügyminiszterrel folytatott megbeszélések során az atomfegyverkezés korlátozását illetően.

„A múlt héten jelentős mértékben csökkentek a nézeteltérések a SALT egyezményről kapcsolatban — hangoztatta az elnök, hozzáfűtve azonban, hogy még nem jött létre megállapodás két vitás pontban.

Vance külügyminiszter Washingtonban adott nyilatkozatában azt mondogta, hogy „meggyőződésem szerint létrejön a megállapodás a stratégiai fegyverek csökkentéséről”.

Azok az újságírók, akik Vance kíséretében voltak a genfi tárgyalásokon, tegnap nyilatkoztak, hogy valószínű, miszerint a Carter-Breznyev találkozót január

szólította Szádát, majd így folytatta: „Amikor elindultam Jeruzsálemba, ezt az a szándékkal tettem, hogy véget vessék a se-nem-háboru, se-nem-béke állapotnak. Tekintve, hogy a leghatározottabban támogatom a béke ügyét, elhatároztam, hogy történelmi kezdeményezést indítok, amely a diplomáciai küzdelem csúcspontját képezi.”

Az egyiptomi elnök a továbbiakban azt mondogta: „Izraelnek érdeke volt visszatérni a se-nem-béke, se-nem-háboru állapothoz, mert hasznát hozta volna, hogy az arabok nem hajlandók vele tárgyalni. Izrael arra használta ki az arab vona-

lyozta Szádát, majd így folytatta: „Amikor elindultam Jeruzsálemba, ezt az a szándékkal tettem, hogy véget vessék a se-nem-háboru, se-nem-béke állapotnak. Tekintve, hogy a leghatározottabban támogatom a béke ügyét, elhatároztam, hogy történelmi kezdeményezést indítok, amely a diplomáciai küzdelem csúcspontját képezi.”

Az egyiptomi elnök a továbbiakban azt mondogta: „Izraelnek érdeke volt visszatérni a se-nem-béke, se-nem-háboru állapothoz, mert hasznát hozta volna, hogy az arabok nem hajlandók vele tárgyalni. Izrael arra használta ki az arab vona-

BEIRUTBAN

A SZIRIAIAK TÜZÉRSÉGI TÜZZEL VÁLASZOLTAK A KERESZTÉNYEK KARÁCSONYI ÜDLÖVÉSEIRE

Beirut (Reuter). — Beirut keleti negyedének keresztény lakossága, szokásához híven, fegyverdurrogatással ünnepelte a Karácsonyt — a sziriaiak azonban a jelek szerint félreértették, mert tüzérési tüzzel válaszoltak. A jelentések azonban rámutatnak arra, hogy a ágyútüz viszonylag gyenge volt és emberéletben nem esett kár.

A libanoni főváros keresztény negyedeinek lakosai a „szentes-

tén” éjféli után kezdtek hagyományos módon a levegőbe lövöldözni, amire rövidesen megjött a tüzérési válasz.

Pierre Dzumajel, a keresztény falangák vezetője bírálta azt a szokást, hogy ünneplés alkalmakkor a levegőbe lövöldöznek. „Már elegendő volt a lövöldözésekből és a fegyverdurrogásból!” — mondogta a televíziónak adott nyilatkozatában.

Az egyenruhás szakácsok Ne hallgassunk!

Írta: CHANÁ ZEMER

A fánk épp úgy hozzátartozik a chanukához, mint a trendi, és majdnem úgy, mint a chanukai méceek, ezért hát most egy fánk-receptet szeretnék ajánlani. Isten őrizt, nem akarok én a szakmabeli konyhaművészekkel versenyezni, hiszen feltételező alulmaradnék, az indítékom az, hogy ennek a receptnek van egyfajta sajátossága, ami a továbbiakból majd ki is derül.

Nos: vegyünk 3 és fél kiló lisztet, másfél liter tejet vagy vizet, 10 tojást, 10 deka élesztőt, 35 deka cukrot, 35 deka olajat vagy margarint, 3 és fél deka sót, egy citrom reszelt héját és tetszés szerinti rumeszcniát, a sütéshez egy mély olajos tepsi, és porcukrot a meghintéshez. Ha a menyiségük kissé túlzottnak tűnnek, vegyék tekintetbe, hogy 100 adagról van szó, mert a receptet a Cáhál szakácskönyvből vettem. Ez az egész dolog titka. Ebben a könyvben minden receptet külön számlálnak ki 100 adaghoz, ötvénhez és egyhez — én a legimpozánsabb lehetőséget választottam.

Mielőtt a lényegre térnénk, fejezzük be azt a micvát, ami belefogtunk, vagyis a fánk-receptet khaki-módrá. Nos, a karbantartási osztály tisztjének előírásai értelmében, előbb össze kell keverni a teljes élesztő-mennyiséget a folyékony anyagok negyedrésszel, minden kiló lisztből hozzá kell tenni 8-8 dekát és egy kávéskanálnyi cukrot, és ezt addig kell keverni, míg a keverés sima, csomómentes lesz.

Ekkor rászájtjuk a lisztet az asztal falapjára, vagy egy hatalmas „vejlíngbe” és gödröt furnak a közepébe. Az edénybe rakjuk a margarint, a cukrot, az élesztő citromhéját és a rumeszcniát, meg a többi folyékony anyagot és lassú tűzön addig melegítjük, míg a cukor el nem olvad. Ezt a keveréket most a kelesztővel és a tojással együtt a gödör közepébe öntjük és addig dagasztjuk, míg olyan sima tésztát nem kapunk, ami már nem ragad a kezünkhöz. Vékony lisztréteget szórunk rá, aztán betakarjuk és két óra hosszat állni hagyjuk, ami alatt megkél. A megkelt tésztát másodsor is megdagasztjuk, két kilós cipókat formálunk belőle, aztán nyújtóval minden cipót 1-1,5 centi vastagra nyújtjuk, majd kerek szakajtóval (pohárral vagy kis, nyitott, kerek bádogdoboz szájával) kiszakajtjuk, hagyjuk, hogy a fánkok megkéljenek, s aztán kisütjük őket mély, meleg olajban, míg csak meg nem barnulnak. Frissen tálandók, a tállás előtt megöltjük őket lekvárral, és beszóruk porcukorral.

A Cáhál nem a könnyebb vége felől fogja meg a munkát, s nem éri be azzal, hogy csak úgy behajtsa az utasítást: „süssük ki mély olajban”. A könyv meg is magyarázza az egyes munkameneteket, miért is a „mély olajban való kisütésnél” a következőket olvashatjuk: „Ez gyors kisütés, ami a nyersanyagot barna kéreggel vonja be és

omlóssá teszi. Szalma-krumpli, fánk és tésztaival bevont ételek kisütésénél alkalmazzuk, például kisütött kékparadicsomnál, tök-nél vagy bécsiszéletnél.” A katonai szakácskönyv azt is megmondja, hogy a mély sütéshez legalkalmasabb edény a mély fazék, háloskosárral a mélyen vagy anélkül, vagy pedig a különleges villamos chipser. Nem mindenki tudja, mi a chipser, de a Cáhál nem tűr bizonytalan ságot: ahogy a könyv megmagyarázza a süítés-főzés egyes folyamatait, úgy definiálja a főző edényeket is.

Magában a recept-részben 14 előtelt találunk, a Nelson-salátától egészen a kocsonyás pontyig, 17 féle levest, 18 féle marhahus-ételt, 11 módon elkészített szárnyast, tömördek halreceptet, 15 krumpli-receptet, 12 tésztafélé, 22-öt főtt főzelékhez, 15-öt salátához, 10 féle szószt és 7 féle tojásétel leírását, de ezenkívül különféle krékek, tejes italok, utóételek és csemegék receptjét is, mindezek tetejébe pedig a helyes élelmiszer kimerítő szabályait.

Nem tudom, igénybe veszik-e a Cáhál szakácsai a katonai szakácskönyvet. A különböző Cáhál-bázisokon tett, étkezéssel egybekötött látogatásaim alapján csak annyit tudok, hogy minden bázis ugyanazokat a nyersanyagokat kapja, de van ahol minden fogás étvágygerjesztő, és akad konyha, amelynek alig ehető a főzje. Vagyis: ugyanakkor az anyagokkal izletes, változatos étrendet is előállítanak a katonai szakács, de ha nem ért hozzá, akkor ugyanabból ízetlen habarcsokat találhat, s ebben a katonai szakácsok is a háziasszonyokhoz hasonlítanak, akik között egyesek csodálatosan főznek, másokon meg csodálkozunk, hogy mi az ördögöt táltalak élénk.

Az olvasó szíves elnézését kérem, hogy két személyes esetet mondom el, de gondolom, hogy ezek típus-esetek — amelyek naponta és óránként ismétlődnek meg polgárok százaival, vagy ezzeivel. Ez teszi indokoltá a szótárátételeket.

Régen 9 órakor kellett megjelennem a haifai „Lin” betegségyógyozón egy röntgenfelvétel ügyében. Már 7.30 órakor az autóbuss megállónál voltam, hogy idejében megérkezhessek. Pontosan 8 órakor rohogott el az orrom előt az autóbuss anélkül, hogy megállt volna, hogy felvegye a kétségbeesetten integető két utast. Szerencsémre néhány perc múltán jött egy taxi és azzal utaztam a haifai központi autóbussállomásra.

Ez a 25 százalékos jegyár-emelés másnapján történt. Az ügy nagyon bosszantott és sietésem és idegességem ellenére felmentem az Egged ellenőrződjába, hogy írásos panaszt emeljek az eset miatt.

Idéjében érkeztem meg a „Lin” röntgenosztályába, ahol másfél órai várakozás után egy ápolónő nevemen szólított és utasított, hogy a röntgen-terem melletti kis szobácskában várjak le a derékig, mert pár perc múlva rajtam a sor. Félórát várakozás után — félvez telerül — arra gondolva, hogy esetleg megfeledeztek rólam — kinyitottam a röntgenszoba ajtaját. Az asztal mellett ülő orvosnak elmondtam, hogy mióta várakozom, mire ő angyali türellemmel válaszolta, hogy ő már reggel 8 óra óta ott van.

De nem félmeztelenül — koc káztartam meg a megjegyzést. Válaszra sem mótáztott és én visszamentem a kuckómba, nem öltözte fel, attól tartva, hogy minden percben hívhatnak.

Félóra múlva egy orvosnő beszélőt és látva, hogy félig meg vagyok dermedve, megkérdezte, mióta várok? Megmond-

tam. Fejét csóválta és nekilátott néhány percet igénybevévő átvilágításhoz. Arra a gunyos megjelzésre, hogy talán jó volna, ha mindjárt tudófelvételt is készítené, kedvesen és szokatlan udvariassággal megkérdezte, honnan jövök?

— Á, kibucból, hát igen, a kibuc sem az, ami volt, amikor én 20 évvel ezelőtt az országba jöttem — állapította meg.

— Bizonyára nem — válaszoltam — de az orvosok sokkal fokozottabb mértékben „nem azok”, mint évtizedekkel ezelőtt.

Miután az utolsó páciens voltam már, déltájt járt az idő — az orvosnő beszélgetésbe elegyedett velem. Megkérdeztem tőle, hogyan lehetséges ilyen felöltölni semmibevevése az embernek és az időnek? Ha már elkerülhetetlen volt a várakozás, miért nem vett az ápolónő annyit fáradságot, hogy kiszóljon, vegyék magamra valamit, amíg nagysokra sorra kerülök.

Pontosnak tartom leírni, mit választott az orvosnő, aki 20 éve alijázott Ukrajnából, csökeletesen beszél héberül és családja négy nemzedéke választotta az orvosi pályát.

— ...Engem jobban felhóborítanak ezek az esetek, mint magát, mert én többet látok és tudok. Fájdalommal kell megállapítanom, hogy ha valaki bekerül a kórházba, vagy betegségyógyozóba, legtöbbször elveszti egyéniségét, klinikai esetté válik. Minden erőmmel azon vagyok, hogy meggyőzzem kollégáimat és az ápolószemélyzetet arról, hogy milyen méltatlan a mi hivatásunkban ez a magatartás. Szavam — sajnos — nem igen talál meghallgatásra. Elkéseredéshez hozzájárul az is, hogy ez a légkör urálja farsadalmi életünk majdnem minden szektorát. Ez mélységesen sérti zsidó tudatomat és humanista világszemléletemet. Meg-

borzadva gondolok olykor vissza egy sok évtizede eltűn ukrán antiszemita szavaira, aki körülbelül ezeket mondta: „Ellenezem a pogromot és a zsidók lemezárását. A zsidókédést azáltal kell megoldani, hogy országot adunk nekik. Ott majd felfalják egymást.”

Elbűsultam az érzékenylekű orvosnőtől és sokáig gondolkodtam szavain. Sok mindenben igaz van, de mégsem gághatom el analizisét. Két szempont miatt: egyrészt mert nem akarom elfogadni, másrészt pedig, mert nem hiszem, hogy ne lenne kiút ebből a rettenetes zsákutcából. Meg lehetne oldani életminőségünk kérdését, ha nem volnánk lusták és gyávák.

Tudomásul vesszük a rendelkezéseket, a bürokráciát, a felelőtlenséget és munkakerülést, mintha az vis major természeti csapás volna. Felemeljük kezünket fatalista beletörődéssel és megállapítjuk: így van, nincs mit tenni.

Odáig jutottunk, hogy meghatódva hállkodunk, ha a tisztviselő elintézi ügyünket felesleges huza-vona nélkül, ha az orvos megvizsgál, ha az autóbussfor megáll a megállónál és felvesz a járműre, ha a banktisztviselő nem morogva váltja be a csekket és ha a vízvezetékcsatlakozó megjavítja jó pénzért a csődugulást.

A kötelességteljesítés nem norma többé életünkben, hanem szabályterelő kivétel. Magunk is elcsodálkozunk, ha két egymást követő héten ugyanannyit fizetünk az eszpresszóban elfogyasztott feketéért, bár jól tudjuk, hogy ennek így kell lennie.

Néha úgy érezzük, hogy életünkben eltűntek azok az egyszerű, de mégis oly fontos szavak, amelyek nélkül a társadalom felbomlik. Ritkán halljuk a szót, hogy bocsánat, köszö-

nöm, parancsoljon, elnézését kérem. A csendes beszéd megszűnésében van és ricsaj, durvaság és hangoskodás jött azok helyébe. Mint ahogyan valamikor a hegedű és a zongora voltak a zenekarok uralkodó hangszerei, napjainkban a trombita és a dob vette át helyüket.

Amellett, hogy ismerem az objektív okokat, amelyek a helyzet kialakításához vezettek, meggyőződésem, hogy mi magunk a csendes, fegyelmezett és jó állampolgárok is nagyban hozzájárulunk a vázolt helyzet állandósulásához. Ez a tény talán még szomorúbb, mint maguk a rendellenességek. Ahelyett, hogy panaszi emelnék minden rendellenesség láttán, ahelyett, hogy fáradságot vennék magunknak, hogy csökönösen utánjárjunk, mi lett a sorsa panaszunknak, ahelyett, hogy írának az állami főellenőrnek, a minisztériumoknak, a vállalatok igazgatóságának, újságoknak, „Kolboteknek” és minden számitásba jövő fórumnak, arra a kényelmes álláspont ra helyezkedünk, hogy kár az időért, a panasz ugyanis falra-hányt borsó.

Pedig mindannyian tudjuk, hogy sok közéleti kinövés és hibát vagy telepleztük le, hogy egyesek jó állampolgári kötelességet teljesítve, nem nyugodtak bele, haem időt, ideget és pénzt nem kimélve, utánajártak, amíg sérelmüket orvosolták.

Aki hallgat és belenyugszik, az akaratlanul is hozzájárul ezeknek az állapotoknak az állandósításához.

Meggyőződésem, hogy napjainkban is több a tisztességes polgár, mint a dologkerülő, erőszakoskodó és lelkiismeretlen elem.

Nagyon sok a jó és lelkiismeretes orvos, sok ápolónő van, aki méltán kiérdemli az „angyal fehérből” elnevezést. Sok a tisztességes iparos, kereskedő és értelmiségi, aki nem tér le a jó utról. Nagyon sok embereséges sofőr is van, de sajnos a hangadó nem a csendes és jó többség, hanem a lármas és felelőtlen kisebbség.

Ez is korjelenség.

Ezt a hétfői sárkányt csak úgy küzdhetjük le, ha feladjuk a nemtörődőséget, meg a félnyelmet és aktívan lépünk fel minden életünket megcsufító jelenség ellen.

RÖSSEL MORDECHAJ

Emlékezés egy karácsonyra és Jolán nénire...

„Békesség a földön az embereknek” — harsogták a kórusok és tízezrek 1944 szent karácsonyának estéjén, Budapest katonikus templomaiban. S utána a legnagyobb békességben hazamentek, önmagukkal és cselekedeteikkel megbékülve a karácsonyra alá ültek.

Ezzel szemben Pest egyes házaiban voltak kevésbé békés emberek is. Egy héttel ezelőtt a zsidó páriák chanuka-gyertyáik lángocsájkájába néztek, ismét a csodára várva, melynek eljövételére a Makkabeusok óta nem volt nagyobb szükség, mint azokban a vérzivataros napokban.

A hamis papírokkal bujkáló házaiban, akárcsak fél évezreddel ezelőtt, Torquaemada Spanyolországában az inkvizíció napjaiban, a karácsonyfa alatt megbújt chanuka gyertyákat gyújtottak az új marrausok.

Voltak házak, ahol a „Mázcurt” félbe kellett szakítani, mert puskatással kopogtak a nyilas „testvérek”, akik bujkáló zsidókat jöttek keresni. Ilyenkor hirtelen eltűntek az apró chanuka gyertyácskák, s „le-havdii” más melódia, de immár teli torokból felhangzott a „Mennyből az angyal lejtő hozzátok, pásztorok, pásztorok” ismert dallama. Mintha próbát tartanának az egy héttel később esedékes betlehemi kis Jézus születésnapjának ünneplésére...

Ilyenkor ismét csak a csoda segített. Már ahol segített. Mert nem minden zsidó házban segített. Nem minden nyilas hitte el, hogy karácsony esti főpróbát tartanak. Mikor e sorokat írom, gondolatban a 34 évvel ezelőtti karácsonykor a pesti Dunába ölt anyai nagynéném, özvegy Frisch Árpádné, született Gottesmann Jolán szent emlékéni időzőm.

Mint a Postatakarékpénztár alkalmazottjának özvegye, évtizedekig lakott vállalat Szabadság tér 11-es számú impozáns székházában. Az épület elötti térségen, az Ereklés Országzászló mellett, színes fűből készített térkép ábrázolta „csonka” Magyarországot...

Ifjúkori látogatásaimkor megfigyeltem a bejárat melletti fekete vasajtón büszkélkedő zománctáblát, melyen az Egyesült Államok Követsége felírás volt olvasható. Egyszóval Jolán nénim udvarra nyíló ablakával szemben már amerikai felsegterület volt. (A második világháború alatt, amikor Magyarország „hadat üzent” Amerikának, a sasos amerikai címert a svájci követség „amerikai ér-

deketek védő” táblája cserélte fel.)

Az 1956-as magyar forradalom leverése után ezen a fekete vasajtón menekült be, és 5441 napon keresztül, egészen 1971 szeptemberéig (jóm-kiprr napja volt) ott talált védelmet Mindszenty József herceggimás. Mindszenty nem tudta, ki is volt 1944 karácsonyán a szó bájával szembeni lakás tulajdonosnője. Egy özvegy zsidóasszony, aki a végtelen orosz hómezőkről soha vissza nem tért (véletlenül karácsony napján, december 25-én született) egyetlen gyermekére, a 23 éves Laci fiára, a budapesti „Dror” egykori aktivistájára gondolt.

Ha a hazájában bujkálni kény szerült herceggimás tudta volna, hogy alárendeltje, Kun András páter minorita szerzetes parancsára ölték a Dunába a szomszéd szoba sok éven át volt tulajdonosnője, talán még sajnálta volna az első világháború volt frontharcosának az özvegyét...

Öminenciájának talán nyugtalanok lettek volna az éjszakái, ha ismerte volna Jolán néni sorsát. Ha csak 1944 hideg karácsonyán jutott volna eszébe, amikor az átkos emlékki Kun páter nyilas „testvér” egyik kezével a meggyalázott keresztet emelte fel, míg a másikban a géppisztolyt tartotta. Ebből adta le a tarkólövéseket. Csizmás lábával pedig a Duna vízébe rugta áldozatait. Akkor lett vértől vörös az annyiszor és olyan szépen megénekelte Kék Duna...

GALI G. ERVIN

VÁSÁROLJON CHANUKÁRA, FIZETHETI PÉSZÁCHIG

ITT AZ IDEJE AZ ÉKSZERVÁSÁRLÁSNAK

a Diamond Centre eredeti stílusában és közismert minőségében, mert részletekben fizetheti — egészen pészáchig, kamatmentesen és index-kötöttség nélkül.

Kézpénzért vásárlóknak jelentős engedmény.

Több, mint 5000 gyönyörű darab hatalmas választéka áll rendelkezésre: láncok és fülbevalók, kar-kötők és medállionok, és természetesen gyűrűk is.

Minden egyes ékszerhez garancialevél jár, amely a minőséget és a kivélt szavatolja.

Mindezeket felül — 30 napon belül ki is cserélheti az ékszert, akár vissza is viheti, és visszakapja a teljes vételárát.

A hét folyamán nyitva egyfolytában 9-19-ig.

HAIFA DIAMOND CENTRE

KIRJAT ELIEZER, CAHAL UTCA 10 • TELEFON: 537285, HAIFA

HOH * NATANJA
1978 december 31-én, este 8 órai kezdettel a Moádonban (Rch. Sohám 6) hagyományos

CHANUKA ESTET
rendezünk.

Gyertyagyújtás:
LÖWE ELIJÁHU
Ünnepi beszéd:
DR. BERG JÓZSEF
főrabbi

Háziasszonyok: Elefánt Erzsé, Fischer Olga, Krausz Erzsé, Lieberman Lili, Markovics Margit, Stern Irén.

Ezúton hívjuk meg a natanjai magyar jisuvt a szórakoztató estre. — Hozzájárulás fogyasztással 15 font.

Postai előfizetőink figyelmébe!
1978 október 1-től
1 havi előfizetés az UJ KELET-re
132.- IL
Értékötlet-adóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be.

A kiadóhivatal

Véres szombat a Boro parkban

Egy gyilkosság és következményei

Jicchák Sussman, a 65 éves bobovi chászid egész életén át nehezen dolgozott mint vízvezeték-szerelő. Családját elvesztette a vérszomszokban és életének álma volt, hogy nyugdíjaztatása után alijázzon. A Szochnut new-yorki kirendeltségénél is intézte a formáságokat és rövidesen felkészült a nagy útra. De a sors közbeszólt.

Sussman bácsi, ahogy az egy jó chászidhoz illik, péntek este elment a bobovi rebe „asztalá-hoz”. Ejfé körül, szellemi táplálékkal jólakottan, jó hangulatban indult haza. Soha nem ért otthonába. Egy órán belül vértócsában elterülve, holtan találtak rá hazatérő zsidók.

Mivel a tragédia a késő éjszakai órákban történt, arról csak a bobovi udvarhoz közel álló körök tudtak. Viszont másnap az imádkozás alatt, két strájlis fiatalember jelent meg templomunkban és a rabbival óhajtott beszélni. Hogy mit akartak, azt rövidesen megtudtuk. Tóraolvasás után a rabbi beszámolt a brutális gyilkosságról és felszólította a gyülekezetet, hogy délben mindenki legyen a Boro-parki körzeti kápitányosság előtt, ahol tüntetést fognak rendezni a rendőrség létszámának növelése és a hatóságok védelme érdekében.

A bobovi „követek” így jártak templomról templomra és a kifizetett időben mintegy 3000 főnyi kaftános, bársonykalapos férfi, parókás, fejkendő nő, va-lóságos tömeg gyűlt össze a

rendőrkapitányásg épülete előtti térségen.

Jellemző, hogy mindössze két rendőr tartózkodott az őrszobán, míg a harmadik az alagsori helyiségben fogyasztotta az ebédjét. A három szál rendőrt természetesen meglepte a hatalmas tömeg, és amikor egy küldöttes a parancsnokkal akart beszélni, hogy kifejezze tiltakozását az elégtelen rendőri védelem miatt — ijedten jelentették, hogy nem tartózkodik tiszta az őrszobán. Az egyik chászid ekkor erőlyesen kijelentette, hogy ők bizony addig nem távoznak, amíg a parancsnokkal nem beszéltek és jobb lesz mielőbb előkeríteni a tiszteket, mert különben a kint várakozó tömeg megszállja az őrszobát. Erre a rendőrök úgy megijedtek, hogy — „Segítsé! Rendőrök veszélyben!” jelzést kezdték sugározni rádójukon.

Ekkor az egyik tüntető lázító szavakat kiabált, mire néhány forrófejű ifjú kezdte szétverni az őrszoba berendezését. Az írógépeket kidobálták az ablakon, az idezések, jegyzőkönyveket elterítették, a nyomtatványokat szétszórták, a telefonhuzalokat kiszakították a falból, és az értékes komputert szétzúzták.

Közben sívtottak a szirénák és vagy hatvan rendőrköci érkezett a helyszínre. A kiugró rendőrök gumibotokkal vetették magukat a tömegre, ocsmány káromkodásokkal és harsány zsidózásokkal kísérve. Hamaro-

san vérző fejű chászidok és rendőrök hadakoztak egymással a helyszínen. Samuel Hirsch képviselő és Chájim Glück, a vallásos zsidóság összekötője a polgármesteri hivattal, csitítani igyekeztek a tömeget.

A tüntető chászidok a náci vérszomszok menekültjei, vagy pedig azok gyerekei voltak. Így érthető volt elkeseredésük, amikor ismét azt látták, hogy zsidó rendőrök ütöttek-verték a szá-kállas zsidókat.

Végül a kora délutáni órákban megérkezett Koch polgármester, aki a hatalmas zajtól alig tudott szóhoz jutni. Megígérte az ügy szigorú kivizsgálását és a helyi rendőrség létszámának emelését.

A helyzet ironiájához tartozott, hogy közben sem a helyi rendőrség, sem a tüntető chászidok nem tudták, hogy a tettes és cinkosa akkor már zár alatt voltak. A 20 éves José Julbe, valamint a 17 éves Jim nevű öccse és két 15 éves barátjuk egy portoríói klubban mulattak. Amikor elfogyott a pénzüik, elhatározták, hogy „bevetésre” indulnak és megpróbálják a járókelőktől megszerezni az innivalóhoz szükséges pénzt.

Az első áldozat szegény Jicchák Sussman volt, akinél, szombat estén, természetesen nem volt pénz. A felbűzött José Julbe leszurta a szerencsétlen öregot.

Utána folytatták a portyázást, és még három járókelőt tartóztattak fel. Ezeknél volt valami pénz, azért csak karjukon vagy arcukon hagytak néhány véres emléket, majd elengedték őket. Miután ezek pontos személyleírást adtak a támadókról, még a hajnali órákban elfogták őket. A rendőrségnek akkor még fogalma sem volt arról, hogy a letartóztatottnak valami közük van a Sussman-gyilkossághoz. Csak amikor tudomást szereztek a véres kimenetelű tüntetésről, kezdték újra vallatni a portoríói huligánokat. A fiatalabbak rövidesen „köpni” kezdték és José Julbe bevallotta a gyilkosságot.

Lezajlott a tüntetés, majd megkezdődtek a dolgozók hétköznapok, de egész Boro park, sőt az egész város zsidósága még mindig a „véres szombatról” beszél. Ezek után felvetődik a kérdés: szükség volt-e az egészre? És itt rögtön előre kell bocsátani, hogy a tömeg nem csupán Jicchák Sussman meggyilkolása miatt tüntetett. Elvégre ilyesmi még a legkiválóbb elíteltrendőrség védelme mellett is előfordulhat a kihalt éjszakai utcán. A chászidok sokkal inkább a new-yorki állapotok ellen tüntettek, amelyben egy békeszerető polgár jobban teszi, ha sötétedés után nem hagyja el a lakását, amelyben eltűrik, hogy gyilkosok és huligánok szabadon garázdálkodjanak az utcákon. Mert már nem egyszer előfordult, hogy a templomból hazatérő chászidokat megdöbálték vagy alaposan elverték autós suhancok. Ez az elkeseredés tört ki ezen a szombaton a „fekete” tömegből, és a Sussman-gyilkosság csak az a szikra volt, ami a tüzet fellobbantotta.

Mint ahogyan a „békés” tüntetéseknel történni szokott, mind két oldalról történtek túlpádsok. Hogy az ügy mégis ennyire elfajult, abban a következők játszottak közre: Először is olyan verőfényes, tavaszi idő volt ezen a decemberi szombaton, hogy valósággal élvezet volt a rendőrség előtti térségen sütkérezni a kellemes napfényben, és jelen lenni ezen a tömegmegmozduláson. Lett volna csak egy esős szombat vagy met-sző hideg, akkor valóban csak néhány tagú küldöttség jelent volna meg és nem lett volna tömegtüntetés.

Azután, ha a nyomozók gyorsabban dolgoznak, illetve jobb a rendőrség kommunikációja és közölték volna a tömeggel, hogy a gyilkosokat letartóztatták, akkor csirjában folytathaták volna el a tüntetést.

És egy szót az erőszakról. Minket arra tanítottak, hogy a szombatot csak életveszély esetén szabad megszegni. Ezért nincs mentség az írógép-hajigálók, az okmányszakítók vagy a kődobálók számára. Azok közönséges szombatszegők, legyenek azok Boro parkban, Méá Seárimban vagy a bné-bráki Somér utcában.

De nincs semiféle mentség a rendőrségi „rohamcsapatok” számára sem, amelyek egyből verte-k a „bűdös pájeszokokat”, ahol érték, miközben szolgálati jelvényüket zsebre-vágták, nehogy szármak az áldozatok megjegyezhessek.

Tehát ebben a formában biztosan nem volt értelme az egész tüntetésnek. Hogy pedig lesz-e hatásosabb rendőrvédelem, javulni fog-e a közbiztonság, azt csak a jövő fogja eldönteni.

Ami pedig a gyilkosokat illeti, José Julbet azonnal pszichiáteri megfigyelés alá helyezték, mert ugyebár, aki egy védtelen idős emberbe addig döfi bicikliját, amíg élet van benne, az természetesen nem lehet normális. A büntetés még fiatalokoruk voltak, s azoknak még a nevét sem szabad közölni. Elvégre demokráciában élünk, vagy mi a szesz?

Jicchák Sussman temetését szer-tartást másnap tartották nagy részvét mellett. Aztán beteljesedett álma: ha nem is élve, de holtan, az El-Ah estí járatával elrepült Izráelbe...

ASKENÁZI ERVIN

Mit tanul a nagypapa?

A mai világban, amikor minden foglalkozási ágban lépést kell tartani a fejlődéssel, a tanulási képesség döntően befolyásolja az emberek teljesítményét. Ezzel kapcsolatban a tudósok újból és újból felvetik a kérdést: milyen korig képes az ember új ismereteket rögzíteni? Az általános válasz így hangzik: „Az ember bármilyen idős, tanulhat, csak az a kérdés, hogy milyen fokú ismereteket rögzí-tését kívánják tőle.”

Az agy tízmilliárd sejttel rendelkezik, úgynevezett neuronokkal, és ezek egymás közötti kombinációs lehetőségei szinte felmérhetetlenek. Ezek a sejtek azonban bizonyos ütemben kihálnak; visszafordíthatatlan jelenség ez. Ennek ellenére az „aktív öregség” 9 évig is kitölthető, de 70 éves korban az agysejteknek már csak a 40 százalékaival rendelkezünk. Ez a folyamat 45 éves korban kezdődik, amelynek egyik velejárója a memória gyengülése, még akkor is, ha a szervezet egyébként teljesen egészséges.

Az ideális kor a tanulásra: 18 esztendő. A kutatók azonban ismerik a memória fokozott gyengülési folyamatának az okait. Az öre-gedést nem lehet megállítani, de lehet védekezni a folyamatot gyorsító hibák ellen. A memória csökkenését mindenképp az alkoholizmus siettetí, amely

különleges amnéziához vezethet (Korsakoff-betegség). Am az idegkimerültség, ha folyamatos jelenség, szintén a memória gyengüléséhez vezet. Külön fejezetet képez az altatók állandó használatának hatása az emlékezőtehetség gyengülésére.

Ebben az esetben nem a gyógyszerek közvetlen hatásáról van szó, hanem az átom megszűnéséről. Az altatót szedő ember kevesebbet álmodik, mint az egészséges jóalvó. A pszichológusok pedig egyre határozottabban állítják, hogy az átom, a lelkiéletre gyakorolt szabályozó hatásán kívül, az emlékezőtehetség felrészítésére is hat. Egyesek ebből arra következtettek, hogy az ember álmlában tanulhat is, de ez az elgondolás a jelenség bagatellizálását jelenti; a tudomány egyelőre nem igazolja.

Az emlékezőtehetség aktivizálásához hozzátartozik a szüntelen érdeklődés minden iránt, ami az ember életével kapcsolatos, mert az agnak éppúgy szüksége van tréningre, mint bármely más szervnek.

Az agy „tréningeztetése” azonban csak akkor hatásos a memória megőrzése szempontjából, ha gondosan kiválogatjuk, mi az, amit valóban érdemes hosszabb időre megjegyezni. Az agy maga is végez bizonyos tudatalatti szűrő szolgáltatást. Ennek tulajdonítható, hogy rég

történt, néha gyermekkori események megmaradtak emlékeztünkben, míg friss történések nyomtalanul elvesznek.

Az idős embernek valójában az egész szervezetre kell vigyázni. A memória nem külön álló jelenség, működése az agyműködéssel, a szervezet élet-funkcióival kapcsolatos. Ezért az öregező embernek kerülnie kell az érzelmi sokkhatásokat, megpróbálni előre látni olyan eseményeket, amelyek, ha váratlanul érik, depressziót okozhatnak, pihentetnie kell az agyat játékkal. A sakk, a bridge különösen alkalmas erre. A biológia régi jelszava: „Az élet az élet fenntartására szolgál.”

Az öregező ember szellemi frissesége attól is függ, hogy gondolatait miel gyakran közölhesse, s egyben megismerkedhesse mások elképzeléseivel. A korral járó magányosság rossz hatással van, nemcsak az emlékezőtehetség megőrzésére, de az egészségre is. Nem kell attól tartani, hogy az ember han-gosan beszél magában. Ilymódon világosabbakká válnak a gondolatok.

Leginkább azonban a stressz-hatásokat, a félelemérzetet kell kerülni. Ez a legveszélyesebb baj, mert szívre, agyra, az általános hangulatra egyaránt hat. Az ösztönös félelem, ahogyan azt Ad'ér és Jung megfogalmazták a modern társadalom jellemző rákfenéje. Persze az embereknek több-kevesebb oluk mindig van a szorongásra. Az aktív életmód azonban csökkentí ezt a veszélyes érzetet.

SZÉLRÓZSA

● A franciaországi Annecy városban lelepleztek egy zseniális szélhámost, aki énekesnek adta ki magát és számos vidéki városban mint „Leonard Cohen, a híres énekes” lépett fel. A közönség mindenhol megtöltötte a terme-eket és lelkesen ünnepelte, a kritikusok méltató cikkeket írtak róla, s főleg mindenhol kifizették a Leonard Cohen névre kiállított csekket. Négy hónapon keresztül uszott dícsfényben az álénekes, míg végül Annecyben összeveszt egy taxisofőrrel, s a heves vitának egy rendőr végtét, aki követelte az énekes személyazo-nossági bizonyítványát.

● Egy kissé indulatos természetű san franciskói fiatal hölgy beperelte udvarlóját, mert az lekészte a randevut. A felperes 38 dollár kártérítést követel a benzinért és az általa vásárolt színházjegyekért. A vádlott azt állítja, hogy utközben eltévedt. Ha mégis elveszi a hölgyet, már most láthatja, mibe kerülhetnek az eltévelyedései.

● A spanyol légitársaság statisztikáiból kiderül, hogy az utasok évente 6000 tárgyat felejtenek a repülőgépeken és azokat csak a szórakozottak 20 százaléka keresi. A többi szórakozott bizonyára elfelejtette, hogy otfelejtett valamit.

● Egy életrelvő kaliforniai fiatalember telekügnökséget alapított, amely a Földet kivéve bolygórendszerünk bármely égitestén hajlandó telket biztosítani a kérelmezőnek. A vállalat sikerének a magyarázata, hogy bizonyára nagy jövő elé tekintő befektetések csak 4 dollárt tesznek ki. Naponta átlag 30 jelentkező küldi el a csekket, a javarésztük egy Vulcania nevű égitesten akar telket vásárolni. Ilyen égitest azonban nincs; az egyik amerikai televíziós társaság tudományos-fantasztikus szériájában szerepel csupán. A vállalkozó mindenesetre mindkét lábával szilárdan földönjáró ember.

● Az amerikai Ohio állam Columbus városában egy rendőrtörjárat lelőtt egy ismeretlent. Utólag kiderült, hogy Jack Drummond, a közönség számára ismeretlen regényíróról volt szó, aki a rendőrök felszólítására pisztolyt rántott, s azok tüzzel válaszoltak. Drummond betörőnek álcázta magát és meg akart támadni egy bankot, hogy személyes élményeket szerezzen, bestsellernek szánt regénye megalkotásához. Az emberiség szegényebb lett egy detektívregényíróval, de egyben bebizonyosodott, hogy az író valóságtudata nem szorul feltétlenül ellenőrzésre. A nagy írók művei is ezt igazolják.

● Egy elektronikus agy segítségével német zenetudósok elemezték Mozart műveinek a jellegzetességeit, s a beprogramált számítógép az adatok alapján új „Mozart szerzeményeket” állított elő. Ezeket mint eddig ismeretlen, újonnan felfedezett Mozart műveket tüntették fel és sikerült félrevezetniük gyakorlott Mozart szakértőket is. Ha a módszert kiterjesztik az irodalomra is, akkor az elektronikus agy képes lesz például folytatni „A három testőr” kalandjait.

A BANK LEUMI KÜLÖNLEGES «CUKORKÁJA»

December 31-én jár le a «Cháj Kiflájim» akció

A „Koách Cháj Kiflájim”, — a Bank Leumi nagyszerű takarékosági akciója december hó folyamán különleges kedvezményt nyújt mindazoknak, akik ez egyszeri takarékosági akcióhoz kívánnak csatlakozni:

11%-OS KÜLÖNLEGES JUTTATÁST AD, MAXIMUM 3960 FONT ÉRTEKREN,

s ezt a következő előnyökön kívül • Azonnali 10%-os juttatás; • Kamat és rögzítés az indexhez a tőkére és az azonnali juttatásra; • Teljes adómentesség. A juttatások 6 évi takarékoskodás befejeztével kerülnek kifizetésre. További részletek a Bank Leumi, a Bank Igud és az Izráeli Arab Bank bármelyik fiókjában.

bank leumi בנק לאומי

ÉLNI AKAROK...! REGÉNY Irta: KOLLÁR BÉLA

72.

De akkor minderről még sejtetem sem volt. Arról még kevésbé, hogy milyen sok részem lesz a halálában. — A Falange tagja. Nagyon befolyásos ember... — mondta Hoyos. — Mindent el tud intézni, amit akar. — Hányra lesz ott? — Tízre. Eljön? — El...

Másnap este tíz óra elmentem a Cafe Mocca-ba. Hoyoson kívül a Füst házaspár volt még ott. És Sárai. Sovány, rókaképi ember volt. Szája tele aranyfogal, két keze megrakva aranygyűrűvel. Valami sértő, leereszkedő göggel beszélte mindenkiel.

— Na, maga az a Gábor? Üljön le! Az első pillanattól kezdve ellenszenves volt. Valahogy azonnal megéreztem benne a rosszindulatot, minden aliaságra kapható embert. Legszívesebben azonnal felálltam volna. De a tartózkodási engedélyemről volt szó. Aztán meg tisztában voltam azzal is, hogy, ha ez az ember segíteni tud, ártani is tud. Ülve maradtam. — Maga is az első transzporttal került ide, ugy-e? — kérdezte tőlem. — Igen. — Miért nem fordult azonnal hozzám? — Bocssáson meg, nem tudtam, hogy... Nem hallottam önről. — Nem hallott rólam? — kérdezte furcsálkodó arckifejezéssel. — Csodálom. Na, most majd hallani fog. Hallattam. — Én el tudom intézni a tartózkodási engedélyt valamennyiüknek. Csak egy szavamba kerül. De le is tud csuktatni bárkit. Az is csak egy szavamba kerül. De én jóember vagyok. Azt abból is megláthatja, hogy egy jó tanácsot adok. Vigyázzon a második házasságával. Ha most kimondják a válsát, nehegy beugorjon megint. Elképedtem. — Honnan veszi maga ezeket? — Én mindent tudok, — jelentette ki fölényesen. — Ezt jegyezze meg ma nekünk egyszer s mindenkorra. Egy pillanattal megdöbbenve bámultam rá. Ez az ember a koponyámba lát? Vagy olyan kémszervezete van, hogy... De hirtelen rájöttem titkára. Spanyolországban minden levelet megcenzurálnak. Ugy látszik, ő a magyar cenzor. Elolvasta a leveleimet. Elég aljasság, hogy nyíltan beszél tartalmukról. — Ezentul majd németül írok, hogy ne a maga kezébe kerüljenek a leveleim. Elnevette magát. Éles, farkasnevetéssel. — Nagyon téved, nem én vagyok a cenzor. De előttem még sincs titok. Igazat mondott. Mint később megtudtam, a cenzor egy Nagy nevű, öszszeszikkadt öreg volt. De egy kézre játszottak ketten. Ha Nagy egy levélből megdugott valamit, amelynek alapján zsarolni lehetett, azonnal elmondta Sárainak. Ez aztán kifacsart az áldozathól mindent, amit csak lehetett. A „jövodelemből” valami kis borralalót juttatott Nagynak. Az elfogadta víta nélkül. Részen, mert neki valóban csak borra kellett a pénz. részben pedig, meri ő is félt Sáraitól.

Valóban Sáraitól csak azért nem hallottam addig, mert Barcelonába való érkezésem óta ugyszólván nem érintkeztem senkivel. Attól a naptól kezdve azonban megváltozott a helyzet.

Füst, másnap elujságolta, hogy felfedezett egy jó magyar pensiót, étkезem én is ott. Attól kezdve odajártam enni. De, aminek legjobban örültem, az nem a jó konyha volt, hanem az, hogy megismerkedtem egy emberrel, akiről

azonnal éreztem, hogy barátomná fog válni. Ugy is történt. De barátságunk csak néhány hétig tartott s igen tragikus módon ért véget. Kozák Józsefnek hívták új ismerősömet. Ott érkezett ő is abban a magyar pensióban.

Ő volt az egyetlen magyar, aki nem félt Sáraitól. Sőt. Akitől Sárainak kellett rettegnie. Évek óta élt már Spanyolországban. Vegyész volt. Feltalált valami eljárást, amellyel régi, elkopott, elszáradt gépszi-jakát valóságos újjá tudott frissíteni. A behozatal akkori, teljes hiányában ez óriási gondtól szabadította meg a működő gépeket, malmokat, műhelyeket. Kozák grata persona lett még a kormány előtt is. Utazhatott, jöhetett, mehetett, szabadon, a mindenki másra kötelező salvo-conducto nélkül. Óhozza nem ért el Sárai hatalma. Legfeljebb egyénileg állhatott bosszút rajta. De ettől Kozák nem félt.

Különben is, ő készült arra, hogy kitekerje a Sárai nyakát. Ez ugyanis, ha tudta, becsapta és megkárosította feletteseit is. És ilyesmi-ben a Falange nem ismert párdont. Rabolni csak nekik volt joguk. Őket meglopni senkinek sem. S Kozák valahogy nyomára jutott egy esetnek, amikor Sárai egy igen nagyösszegű valutát tartott meg magának, — amit egy átutazó idegentől szedett el, — ahehivett, hogy beszolgáltatta volna azt „illetékes” helyére. Azonban még nem volt a kezében minden bizonyíték, tehát nem állhatott elő a váddal. Ugy akart ütni, hogy Sárai védekezni se tudjon.

Gvülölte Sárait. Erdetelenül. Neki Sárai sohasem tudott ártani. De tudta, hogy hány védtelen és ártatlan embert tett már tönkre, csak azért, hogy hozzájuthasson a pénzükhöz s hogy a Falange hasznos tagjának mutakozhasson.

Sárai nevét joggal említette mindenki rettegéssel. Azelőtt utcai fényképész volt. A polgárháboru alatt — kitért zsidó létére, — beállt a fehér hadseregbe. Háboru után, „hűsége” jutalmául, magas rangot kapott a Falange-ban. A Falange tagsági igazolványa egyet jelentett egy olyan engedéllyel, amely felhatalmazta arra, hogy tulajdonosa bántatlanul lophat, rabolhat, gyilkolhat. Sárai élt is ezzel a feltehetőlenséggel. Jelentéktelen kis utcai fényképészből vérengző kényúrrá vedlett. Mint spicli, befurakodott a rendőrségre is, így hatalma kiterjedt minden irányban. A magyarokat legelőször ő vette „kezelésbe.”

Mivel mindennap fentjárt az idegenellenőrző osztályon, azonnal tudott róla, ha egy új hgyar érkezett. Ha az irodában felvett aktákból úgy látta, hogy az újonnan jöttel „lehet valamit kezdeni”, felkereste a lakását. Mint jóakaró állított be hozzá. Hogy ő itt van évek óta, ismeri a helyzetet, s óva inti honfitársát, el ne mondja senkinek, ha véletlenül behozott volna egy kis eldugott, idegen valutát. Ne bizza rá senkire titkát, mert mindenki besugó. Viszont azt sem ajánlja, hogy megtartsa. Mert, ha egyszer elutazik, ráakadhatnak a határon s harminc évre csukják le érte. Addig is száz házkutatást tarthatnak nála. Ezek a fehér gazemberek nem ismernek kíméletet. S ha megtalálják, jaj neki. De, ha jónak látja, ha úgy véli, hogy ő, — Sárai, — eléggé megbízható, mondja meg neki, hogy a szerencsétlen emigránsnak volt eldugott valutája s belesse a csapdába, bevallotta azt, Sárai azonnal lefogatta. Állítólag huszonöt százalékát kapta meg ilyenkor az eldobzott pénznek. Az áldozat persze bent maradt a börtönben.

(Folytatjuk)

APRÓHIRDETÉSEK 6-117

- 03-285519. ALTALANOS remont építés... TAKARITÁS és polisz, plusz feregirtás ingyen... RUHAK, legújabb divat 500... ELEGANS, divatos, könnyű, természetes fényű, külföldi parókák 300... FIZESSEN 700... FREDI vesz frizsidereket, butort, telexiziót, hagytákokat... GEORGIE CONTESSA a természetes benyomást keltő pehelykőnyű paróka... SAMUEL vesz butort, frizsidert, telexiziót, hagytákokat... KIRUR „SCHERF” Dizenzoff 84... A ZUCKERMANN fogászati laboratóriumban express javítások... BUTOROK, javítások, átalakítások... TELEVIZIO, stereo, autórádió, javítás 24 órán belül... „MAGICLEAN” szőnyeg- és butorszőveget tisztító szolgálat... „MAGDA” fogászati laboratórium vállal sürgős protézis javításokat... VESZUNK használt butort, frizsidert, felszámolást és régiséget... IZRAELI OPERA Alapító: EDIS DE PHILIPPE Tel-Aviv: 30.12 * 11.1 * 15.1 * 23.1 Premier Noctár Iliten a 30 éves Izrael tiszteletére 14.1 „NURIT” terem VERDI operája Rendező: Alexander Szimberg Vezényel: George Singer Rio Novello olasz bariton részvételével, a La Scala opera művésze Tel-Aviv: 27.12 * 18.1 Jeruzsálem: 8.1 Binjámé Háumá PARASZTBECSÜLET BAJAZZOK Tel-Aviv: 26.12 * 31.12 * 6.1 * 13.1 Beér-Séva: 16.1 „Keren” 9.15-kor SYLVA KÁLMÁN operett Tel-Aviv: 2.1 TOSCA Haifa: 22.1 MIGNON „Auditorium” KERESZTRETJVÉNY-PÁLYAZATUNK NYERTESEI: A 346, 347, 348, valamint a pénteki 12, 13, 14 számú rejtvények helyes megfejtői közül könyvjutalmat nyertek: Srágá Dágáni, Kibuc Ejn Gev, Breitner Zsigmond, Rámát-Gán, rechov Chibad Cion 37, Berkovics René, Tivon. rech. Alija 21/6, Morgenbesser Jaiffa, Petach-Tikva, sikun Gát Rimon 7, Feuerwerker Rozsi, Haifa, — Mádrégot Algézáli 2, Schwartz Edit, Beér Séva. Há-nezzim 125/14.

IZRAELI OPERA Alapító: EDIS DE PHILIPPE Tel-Aviv: 30.12 * 11.1 * 15.1 * 23.1 Premier Noctár Iliten a 30 éves Izrael tiszteletére 14.1 „NURIT” terem VERDI operája Rendező: Alexander Szimberg Vezényel: George Singer Rio Novello olasz bariton részvételével, a La Scala opera művésze Tel-Aviv: 27.12 * 18.1 Jeruzsálem: 8.1 Binjámé Háumá PARASZTBECSÜLET BAJAZZOK Tel-Aviv: 26.12 * 31.12 * 6.1 * 13.1 Beér-Séva: 16.1 „Keren” 9.15-kor SYLVA KÁLMÁN operett Tel-Aviv: 2.1 TOSCA Haifa: 22.1 MIGNON „Auditorium” KERESZTRETJVÉNY-PÁLYAZATUNK NYERTESEI: A 346, 347, 348, valamint a pénteki 12, 13, 14 számú rejtvények helyes megfejtői közül könyvjutalmat nyertek: Srágá Dágáni, Kibuc Ejn Gev, Breitner Zsigmond, Rámát-Gán, rechov Chibad Cion 37, Berkovics René, Tivon. rech. Alija 21/6, Morgenbesser Jaiffa, Petach-Tikva, sikun Gát Rimon 7, Feuerwerker Rozsi, Haifa, — Mádrégot Algézáli 2, Schwartz Edit, Beér Séva. Há-nezzim 125/14.

A HITACHDUT OLÉJ HUNGARIA BAT-JAM 1978 dec. 28-án csütörtökön este fél 8 órai kezdettel Szd. Hácmáut 53 sz. alatti hisztadruti teremben UNNEPI CHANUKA ESTET rendezünk: Gyertyagyújtás: Ciment Mose. Unnepi beszéd: Dr. Meron Menachem, középiskolai igazgató. Vidám művészi műsorban szerepelnek: Dor Eya, Schlesinger Kálmán ének művészek ivrit, jiddis, magyar, román dalokat énekelnek. Zongorán kiser Szalai Berger Duó. Hollender Szára WIZO aktiva előadása. Költészhozzájárulás: 20 — IL — Buref mérsékelt áron. RECHOVOT Meghívjuk tagjainkat és barátainkat, a rechovoti magyarokajki jlsuvt, nagyzsabásu CHANUKA ESTENKRE amelyet 1978. december 30-án, szombaton este 7 órai kezdettel tartunk a Jád Levánim (a Gán Hámegintim mellett) nagytermében. Unnepi gyertyagyújtás — kitétnő műsor — nagyszerű házi büré — tombola — meglepetések! Belépődíj — 20 — font. Mindenkit szeretettel várunk Házasszonyok: Davidovics Eta, Farkas Dor, Herz Sári, Hegyi zsa, Stark Rozsi, Weisz Piri és Jolán, Iczkovics Sári, József Zsu-Winkler Margit. BEER SEVA Szíves tudomásra hozzuk tagjainknak, hogy 1979 január 8-14-án hétfőn este 18.30 órakor, a Nanásy Otthonban TISZTJUTTO KÖZGYULEST tartunk. Házasszonyok: Davidovics Eta, Farkas Dor, Herz Sári, Hegyi zsa, Stark Rozsi, Weisz Piri és Jolán, Iczkovics Sári, József Zsu-Winkler Margit. A HOH vezetősége Ügyeletes gyógyszerárak Tel-Avivban Merkáz Hácmáut, Ben Jehuda 200, telefon: 242523.

- 17.30: CHANUKAI MÜSOR GYEREKEKNEK 18.00: MÁBÁT HIRMGAGAZIN 19.00: A családnek 20.00: A HARMADIK CHANUKA-GYERTYA meggyújtása a németországi illegális chaluco-mozgalom megalapítóinak részvételével. 20.05: EZ A TITKOM — Fejtűtűjáték, levezeti: Tuvia Cáfir 20.30: KOL-BO-TEK 21.00: MÁBÁT HIRMGAGAZIN 21.30: ÉNEKELJÜNK EGYÜTT — Héber slágerek Ariel Silber, Churchill és a „Bros” együttes előadásában 22.20: LOU GRANT — „Karcsony” 23.10: AKTUÁLIS KÉRDÉSEK — Tarka magazin 23.45: Egy mondat a Szentírásból. — EJJÉL ELŐTT — hírószfoglaló.

IZRAELI OPERA Alapító: EDIS DE PHILIPPE Tel-Aviv: 30.12 * 11.1 * 15.1 * 23.1 Premier Noctár Iliten a 30 éves Izrael tiszteletére 14.1 „NURIT” terem VERDI operája Rendező: Alexander Szimberg Vezényel: George Singer Rio Novello olasz bariton részvételével, a La Scala opera művésze Tel-Aviv: 27.12 * 18.1 Jeruzsálem: 8.1 Binjámé Háumá PARASZTBECSÜLET BAJAZZOK Tel-Aviv: 26.12 * 31.12 * 6.1 * 13.1 Beér-Séva: 16.1 „Keren” 9.15-kor SYLVA KÁLMÁN operett Tel-Aviv: 2.1 TOSCA Haifa: 22.1 MIGNON „Auditorium” KERESZTRETJVÉNY-PÁLYAZATUNK NYERTESEI: A 346, 347, 348, valamint a pénteki 12, 13, 14 számú rejtvények helyes megfejtői közül könyvjutalmat nyertek: Srágá Dágáni, Kibuc Ejn Gev, Breitner Zsigmond, Rámát-Gán, rechov Chibad Cion 37, Berkovics René, Tivon. rech. Alija 21/6, Morgenbesser Jaiffa, Petach-Tikva, sikun Gát Rimon 7, Feuerwerker Rozsi, Haifa, — Mádrégot Algézáli 2, Schwartz Edit, Beér Séva. Há-nezzim 125/14.

A HITACHDUT OLÉJ HUNGARIA BAT-JAM 1978 dec. 28-án csütörtökön este fél 8 órai kezdettel Szd. Hácmáut 53 sz. alatti hisztadruti teremben UNNEPI CHANUKA ESTET rendezünk: Gyertyagyújtás: Ciment Mose. Unnepi beszéd: Dr. Meron Menachem, középiskolai igazgató. Vidám művészi műsorban szerepelnek: Dor Eya, Schlesinger Kálmán ének művészek ivrit, jiddis, magyar, román dalokat énekelnek. Zongorán kiser Szalai Berger Duó. Hollender Szára WIZO aktiva előadása. Költészhozzájárulás: 20 — IL — Buref mérsékelt áron. RECHOVOT Meghívjuk tagjainkat és barátainkat, a rechovoti magyarokajki jlsuvt, nagyzsabásu CHANUKA ESTENKRE amelyet 1978. december 30-án, szombaton este 7 órai kezdettel tartunk a Jád Levánim (a Gán Hámegintim mellett) nagytermében. Unnepi gyertyagyújtás — kitétnő műsor — nagyszerű házi büré — tombola — meglepetések! Belépődíj — 20 — font. Mindenkit szeretettel várunk Házasszonyok: Davidovics Eta, Farkas Dor, Herz Sári, Hegyi zsa, Stark Rozsi, Weisz Piri és Jolán, Iczkovics Sári, József Zsu-Winkler Margit. BEER SEVA Szíves tudomásra hozzuk tagjainknak, hogy 1979 január 8-14-án hétfőn este 18.30 órakor, a Nanásy Otthonban TISZTJUTTO KÖZGYULEST tartunk. Házasszonyok: Davidovics Eta, Farkas Dor, Herz Sári, Hegyi zsa, Stark Rozsi, Weisz Piri és Jolán, Iczkovics Sári, József Zsu-Winkler Margit. A HOH vezetősége Ügyeletes gyógyszerárak Tel-Avivban Merkáz Hácmáut, Ben Jehuda 200, telefon: 242523.

MA ESTE A TÉVÉ-BEN KEDD

- 17.30: CHANUKAI MÜSOR GYEREKEKNEK 18.00: MÁBÁT HIRMGAGAZIN 19.00: A családnek 20.00: A HARMADIK CHANUKA-GYERTYA meggyújtása a németországi illegális chaluco-mozgalom megalapítóinak részvételével. 20.05: EZ A TITKOM — Fejtűtűjáték, levezeti: Tuvia Cáfir 20.30: KOL-BO-TEK 21.00: MÁBÁT HIRMGAGAZIN 21.30: ÉNEKELJÜNK EGYÜTT — Héber slágerek Ariel Silber, Churchill és a „Bros” együttes előadásában 22.20: LOU GRANT — „Karcsony” 23.10: AKTUÁLIS KÉRDÉSEK — Tarka magazin 23.45: Egy mondat a Szentírásból. — EJJÉL ELŐTT — hírószfoglaló.

AZ OPERETTSZÍNHÁZ REMUTATÓJA EINE NACHT IN WIEN MIT DEM WALTZKÖNIG JOHANN STRAUSS

3 GÁLA ELŐADÁS 1979 jan. 6. szombat, 6.30 és 9.00 órakor „Obel Sám” — TEL-AVIV 1979 jan. 13. szombat, 8.00 órakor „Auditorium” — HAIFA Szerelők (abc sorrendben) • MATILDA BEN-NUN • BIBIANA GOLDENFALH • SONIA GRAUMAN • JENNY KESSLER • EDY KOGAN • DOROTHY LIVIO • VIKTOR SCHWARTZ • BENO SCHWARTZ • GABI SADE • INO TOPER • ROSE DAMPF • JACQUES JAKOV Konferál: • JAKOV HALPERIN Jegyek: „Kanaf”, Allenby 83, „Union”, Dizenzoff 118, és a többi irodákban. Jegyek Haifán: Kupát Haifa”, Herzi 21

ELEKTRO-TECHNIKUSOKAT keresünk AUDIO JAVÍTÁSOKRA 3 éves laboratóriumi gyakorlattal JÓ feltételek a megfelelőeknek Találkozás megbeszélésre: CHEVRAT „AKAY” Tel-Aviv, Hámszger 70, tel. 30594 (Titoktartás biztosítva)

RÁDIO

- 1978 december 26, kedd 5739, kislév 26. ALLANDÓ MÜSORSZAMOK I. MÜSOR (ALEF) Hírek: 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 22.00 és 24.00 órakor; könnyű héber nyelvű 11.35; oléknak 18.45-20.45-ig Egy perc héber nyelvű: 15.00 Könyvszemle: 15.55. Mezőgazdasáknak: 17.55 II. MÜSOR (BET) Hírek minden órában regge 6.00-tól éjjel 1.00 óráig. Hangos híradó a 7.00, 13.00 és 19.00 órai hírek után. Lapoztatás: 7.00, 11.00 és 16.00 órai hírek után III. MÜSOR (GIMEL) Könyv zene és slágerek 6.00-tól éjjel 1.00 óráig. — Hírek óráknak: 3.00-tól 7.00 óráig 4.00-tól 16.00-ig és 33.45-től 24.00 óráig. A HADSEREG RÁDIOJA Óráknaként hírszolgálat a nap 24 órában, valamint hírmagazin 6.00-tól 9.00 óráig, 19.05-től 16.00-ig és 33.45-től 24.00 óráig.

- I. MÜSOR 8.10: Reggeli koncert, 10.15: Zeneművek, 11.15: Kis antológia, 11.35: Chanukára, 12.05: Énekszámok, 13.00: Operettrészletek, 14.10: Anyáknak és gyerekeknek, 15.25: Irodalom, 16.05: Klasszikus számok, 20.15: Bach és Mendelsohn művek, 21.25: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, 23.00: Hangjáték, 0.10: Barokkzene, 1.15: Hátikvá.

- II. MÜSOR 8.10: Reggeli zene, 10.10: Ná lunk itthon, 12.05: A dolgozóknak, 12.30: Héber dalok, 14.10: Zenés utlevél, 15.05: Keleti dalok, 16.10: Tírt ajttokkal, — 17.10: Do-re ki még 18.05: Chanuka gyertyagyújtás, 18.15: Vallásügyi magazin, 18.43: Sport 20.05: Ben Gurion és a béke — 21.05: Cházánut, 22.05: Elet-történet, 23.05: Ketten együtt és külön-külön, 1.10: Hátikvá.

- A HADSEREG RÁDIOJA 9.05: Izraeli tél, 12.05: Héber dalok, 13.05: Kedvelt lemezek, 14.05: Kellemes szórakozást! — 16.05: Sajtókonferencia, 17.10: Chanuka gyertyagyújtás, 17.45: Sport, 18.05: Rádióvíta, 19.05: Fialatloknak, 21.35: Szabadegyetem, 22.05: Jazz, 23.05: Könyvi és klasszikus, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

- A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA AZ ELŐADÁSOK KEZDETE: 4.30 — 7.15 — 9.30 ALLENBY: A görög milliárdr BEN JEHUDA: Hazatérés CAFON: Az erdőkerülő CHEN: Grease CINEMA 1: Piranha CINEMA 2: A férjzetlen — asszony DEKEL: 1900 (1. rész) DRIVE IN: (1) A fiatal lov (2) New York, New York ESZTER: A sofőr GÁT: Anya egy napra GORDON: Belfer HOD: A csirkefogók LIMOR: Amerikai lán MAXIM: Mini-szerető MÁTMID: Ma éjjel akarok MERKÁZ: Az élevezetek mámorában OFIR: Laura Marsh szemei ORLI: A Cnáni család PARIS: Iphigenia PEER: Próbátétei ROYAL: Drága Micháéi SACHAF: Gyilkosság a Nilusó STUDIO: Lakás kettőnek TÁMAR: A svéd lány élete TCHÉLET: Anna és a farkasok TEL AVIV: Dicsélen latrok TEL AVIV MUZEUM: A csipkeverőnő

„A jiddis nyelv örömnepje”

Fellelkesülve azon, hogy Jicchák Básevis-Snger megkapta az irodalmi Nobel-díjat, Avrahám Kárpínovics ismert író kezdeményezésére a jiddis irodalom és kultúra izraeli hívei meg akarják az országban szervezni „a jiddis nyelv örömnepét.”

Az akció első rendezvénye egy központi ünnepség lesz a tel-avivi Mann audióteremben, amelyen kelet-európai származású jiddis tollforgatók és folklor-kutatók vesznek majd részt, de meghívják rá az állami vezetőket és számos jiddisül alkotó író és művészt is.

Mától zavartalan a burgonyafelhozatal

Mától, keddtől kezdődően ismét zavartalan lesz a burgonyafelhozatal, miután a mezőgazdák képvisellete a hét elején meg azal fenyegetett, hogy egy héten át csak a megszokott burgonyamennyiség felét hozzák a piacra. Ezt megelőzően két napon át zavarok voltak a tej és a tejtermékek felhozatalában.

A Zöldérgétekcsütő Tanács ezzel magáévá tette Ariél Sárnon földművelésügyi miniszter kövételét a megállapodás jött létre a felek között, amelyek értelmében külön bizottságot neveznek ki, hogy döntsön a mezőgazdák képvisellete és a pénzügyminisztérium közötti vitás kérdésekben.

AJÁNDÉK CHANUKÁRA AZ EGÉSZ CSALÁDNAK

ÉRMÉK ÉS MEDÁLIAK a Bank Jisráél kibocsátásában az érmék és medáliák kiállításán az I. emeleten A LEGCSODÁSABB AJÁNDÉK CHANUKÁRA KOL-BO SÁLOM, TEL-AVIV, ÁCHAD HÁAM 9.

AJELET DIVAT (DUPLO B.M.) keres

★

1. CSOMAGOLÁSI DOKUMENTÁCIÓS ÉS EXPORT FELELŐST

(lehet nyugdíjas is, vagy félnapos elfoglaltság)

Megkövetelt képesítés:

- ★ Perfekt héber, angol és német nyelvtudás (lehetőleg francia is).
- ★ Előző gyakorlat hasonló állásban.
- ★ Gépirás-tudás.
- ★ Lehetőleg autövetetői engedéllyel.

2. SZABÁSMINTA SZAKÉRTŐT (Grader)

Nagy gyakorlattal női szabásminták nagytításában; akkordbér szerint.

3. SZABÁSZ-SEGÍTSÉGET/NŐT

Lehetőleg előző gyakorlattal.

★

Részletek reggel 7-16 óra közt 03-30457 telefonon, és 13-15.30 közt: 03-54757, 03-56416 telefonon.

NÁALÉJ „MORGAN”

ORTOPÉD CIPŐ ÉRZÉKENY LABRA

NŐI CIPŐK ÉS CSIZMÁK

VÁLASZTEKA

Rechov Hámelech George 27 • Tel-Aviv

KÖZELETI VITA DÁJÁN NYILATKOZATA ÜGYÉBEN

Hozzájárult-e Izráel 150 ezer arab menekült visszafogadásához?

A külügyminiszter: „A sajtó nem idézte pontosan szavaimat” — Tiltakozik a Munkapárt

Különböző parlamenti tényezők megütközéssel fogadták azokat a sajtóhíreket, amelyek szerint Dáján külügyminiszter Brüsszelben azt mondta, hogy Izráel Camp Davidben kötelezte magát mintegy 150 ezer palesztinai menekült visszafogadására az izraeli ellenőrzés alatt álló területekre.

Ezek a tényezők interpellációk és napirendi javaslatok formájában akarják felvetni a kérdést, de közben a tegnapielőtt este hazatért Dáján hangsúlyozta, hogy a sajtó nem pontosan idézte szavait.

Sosáná Árbeli-Álmozlinó (Máarach) képviselő, a Kneszet alnőke felkérte Begin miniszterelnököt, hogy közölje a Kneszetel, vajon a kormány valóban hozzájárulást adta-e ahhoz, amit Dáján a héten Brüsszelben — sajtójelentések szerint — bejelentett, nevezetesen 150 ezer arab menekült visszaengedéséhez Judeába és Somronba, ahol 20 új zsidó település létesül. A képviselő hangsúlyozta, hogy az ilyen elkötelezettség ellentétben áll a kormány hivatalos politikájával és veszélyes precedenst képez.

A Munkapárt is megütközésnek adott kifejezést Dáján nyilatkozata felett, hangsúlyozva, hogy a Kneszet és a nép nem kapott semmilyen felvilágosítást arról a camp-david elkötelezettségről.

Közéleti szempontból erősen ki-

fogásolható az, hogy erről most tesznek bejelentést, hetekkel azután, hogy a Kneszet jóváhagyta a camp-david egyezményt. Ezért a kormány kötelessége, hogy hivatalos nyilatkozat formájában közölje, vajon igaz-e, hogy megállapodtak az egyiptomiakkal arról, valamint 20 új település létesítéséről Judeában és Somronban.

A kérdést egyébként Ariél Sárnon földművelésügyi miniszter is felvetette a vasárnapi minisztertanácsban. A külügyminiszter távollétében Ezer Weizman hadügyminiszter megerősítette, hogy Camp Davidben Izráel hozzájárult 100 ezer menekült visszafogadásához. Ezzel szemben Begin miniszterelnök azt mondta, hogy Camp Davidben nem tárgyalnak pontos számokról, de az izraeli delegáció hajlandóan mutatkozott arra, hogy engedélyezze „jelentős számú menekült” visszatérését.

Dáján külügyminiszter, Brüsszelből hazatérve, a Ben Gurion repülőtérre tegnapelőtt este azt mondta újságírók előtt, hogy a sajtó nem idézte pontosan Brüsszelben tett kijelentéseit. „Azt mondtam — hangsúlyozta — hogy a camp david egyezmény szerint a felek kölcsönös beleegyezésével engedélyezhető mintegy 150 ezer olyan arab visszatérése, aki 1975-ben menekült el.

Azóta mintegy 50 ezer már visszatért Judeába és Somronba, a többivel kapcsolatban pedig a felek abban állapodtak meg, hogy engedélyezik egy részük visszatérését Judeába, Somronba és a gázai sávba. Izráel engedékenységet tanúsított ebben a kérdésben és ennek ellenében megállapodás jött létre, hogy „nem fagyasztják be” a meglévő településeket, ezenkívül pedig további 20 települést létesítenek az elkövetkező 3-4 éven belül” — hangoztatta a külügyminiszter.

A külügyminisztérium szóvivője tegnap hivatalos nyilatkozat formájában cáfolta azt a

hírt, amely szerint Dáján Brüsszelben javasolta volna 150 ezer arab menekült visszafogadását Judeába és Somronba. A szóvivő magyarázata szerint a külügyminiszter az Európai Közöspiac egyes vezetőivel folytatott tárgyalásai során áttekintette a jelenlegi helyzetet és ennek keretében megemlítette, hogy a 150 ezer menekült körülbelül egyharmada a családtagokból álló csoportokból kerülne ki, a többi pedig az egyiptomiakkal kötött megállapodás keretében már visszatért Judeába és Somronba. A nyilatkozat szerint a külügyminiszter azt mondta,

hogy az autonómiairól folyó tárgyalások keretében „tárgyalni lehet további menekültek visszatéréséről, attól függően, hogy meghallgatásra talál-e az izraeli követelés a fennálló települések megerősítése és új települések létesítése ügyében.

Az európai politikuskok kérdéseire válaszolva a külügyminiszter azt mondta, hogy Izráel az elkövetkező 5 év folyamán évente 4-5 új települést szándékszik létesíteni.

ELSŐSEGÉLYNYUJTÁSI GYAKORLAT A KÁRMEL-PIACON A Mágén Dávid Ádom igazgatója: „Jóakaratu polgárok óvatlan beavatkozása az elsősegélynyújtásba komoly károkat okozhat”

Igy például hátgerinc sebesülése esetén örökös rokkantságot okozhat, ha hozzá nem értő emberek a legjobb szándékkal a sebesült-höz nyulnak.

Korrupcióért KÉT ÉVRE ITÉLTÉK A LUDDI REPULÓTÉR VOLT FŐTISZTVISELŐJÉT

A tel-avivi törvényszéken tegnap megvesztegetés elfogadása miatt két évi tényleges börtönbüntetésre ítélték Jozsef Hillél, 57 éves tel-avivi lakost, aki februárban történt felfüggesztés a luddi Ben Gurion repülőtér gazdasági osztályának igazgatója volt. A bíróság ítéletének indoklásában hangsúlyozta, hogy a cselekmény súlyossága miatt tényleges börtönbüntetésre kell ítélni a vádlottat, annak ellenére, hogy végkielégítés nélkül bocsátották el állásából, ami egymagában véve is súlyos büntetés.

Közlekedési baleset során megsebesült a Haiti-i nagykövet és lánya

Jeruzsálemben tegnapelőtt este közlekedési baleset során könnyebben megsebesült Fia Jerome Mossott, Haiti jeruzsálemi nagykövete és lánya, amikor autójuk a Talbie negyedben lévő November 29. utcában összeütközött egy más járművel, amelynek volánja mögött női sofőr ült. A nagykövet és lányának állapota nem súlyos. A rendőrség feltételezése szerint a balesetet a hölgyvezető óvatlansága okozta, aki nem engedelmkedett a megálljt jelző forgalmi táblának.

A fogorvos „BIZTOS MÓDSZERE”

A rendőrség erköletelen cselekedet elkövetésével vádol egy natanajai fogorvosot, aki fogkezelés közben 15 éves páciensnője mellét simogatta.

A napokban a kislány szülei feljelentést tettek a natanajai rendőrségen és előadták, hogy a lány elbeszélése szerint az orvos figyelmeztette, semmit se meséljen el szüleinek. Amikor nem volt hajlandó újabb kezelésre menni, szülei rábeszélésére mégis ellátogattak a fogorvoshoz, ahol az előző eset megismétlődött. A kislány ekkor ijedten kirohant a rendelésből, sokkot kapott és orvosi kezelésre szorult.

Amikor a fogorvosot kihallgatták, a rendőrségi nyomozó megöröködésére az beismerte, hogy valóban simogatta a kis páciensnő mellét, de hozzátette, hogy a lány elájult és ily módon akarta magához téríteni, mert szerinte „ez a legbeváltabb módszer egy nőt magához téríteni az ájulásból.”

A rendőrségi nyomozó kérdéssel fordult ebben az ügyben az egészségügyi minisztériumhoz, ahonnan azonban azt a választ

PARLAMENTI VITA A TÁRSASHÁZAK VEZETÉSÉRŐL

A javaslat szerint lakóbizottság hiányában városi megbízott vezetné a társasházak ügyeit

A Kneszet ma, kedden kétórás vitát szentel a társasházak („bá-tim mesutáfim”) ügyvezetése kérdésének, különös tekintettel arra, hogy az ország lakosságának 95 százaléka ilyen házakban él, amelyek száma Izráelben megközelíti a fél milliót.

Menáchem Szávidor (Likud) képviselő ebben az ügyben már egy évvel ezelőtt napirendi javaslatot nyújtott be, de mindezekéig nem vált parlamenti vita tárgyává. A javaslattevő, más képviselőkkel együtt azt hangsúlyozza, hogy törvényes rendelkezések útján kell szabályozni a társasházak vezetésének és karbantartásának ügyeit, az egyes lakók viszonyát a közös tulajdonhoz és a helyhatósághoz, Szávidor javaslata szerint a jövőben városi lakóbizottság vezetné az olyan társasházak ügyeit, amelyekben nincs lakóbizottság, vagy az nem fejt ki megfelelő tevékenységet. A javaslat értelmében az igazságügyminiszter akcióval, vagy nyugdíjazott jogászokat nevezve ki, akiket bírói hatáskörrel ruháznak fel társasházak, illetve azok lakói közötti viták elbírálására, vagy olyan lakók elleni panaszok ügyeiben, akik megtagadják a házvezetési feladatokat. Szávidor azt is közölte, hogy megbeszélést kezdeményezett az Ügyvédi Kamarával, amely egyik állandó bizottságát bízta meg, hogy készítsen törvényjavaslatot a társasházak vezetéséről és terjesztse azt a Kneszet belügyi bizottságához.

LEÁNYSZÓKTETÉS GÁZÁBAN — EGY HALOTT, NÉGY SEBESULT

A gázai övezet egyik menekült táborában felfegyverzett, álarcos férfiak támadtak meg egy családot és elrabolták az alig pár nappal ezelőtt férjhezment fiatalasszonyt. Ami ennél is súlyosabb: a rablás során leltek egy fiatalembert, négy személyt pedig megsebesítettek.

Alig pár nappal ezelőtt kelt egybe a gázai sáv központjában elterülő Ejin Buredzs menekülttábor két fiatalja, amikor éjjel tájban álarcos férfiak törtek be hozzájuk és a fiatalasszonyt kerekítették. Ennek férje és fivére elmentáltak, sőt sikerült riasztaniok a fiatalasszonyt apját és két fivérét is. A család tagjai és a rablók között dulakodás kezdődött, amelynek során az egyik álarcos tüzet nyitott, megölte a fiatalasszonyt fivérét és súlyosan megsebesítette apját, férjét, másik bányáját és sógorát. Utána a merénylők kiráncigálták a lakásból a fiatalasszonyt és a rájuk váró három járművön elmenekültek.

A sebesültek állapota nem életveszélyes, s a nyomozás folvik. Egyelőre megállapítás nyert az, hogy a rablásnak romantikus háttere van; a fiatalasszonyt odaigérték valakinek, mégis máshoz adták a szüleit.

Rablás Tel-Giborimban

Egy rendőrség által ismert narkománias a tegnapi virradó éjjel 400 fontot rabolt el egy Tel-Giborim negyedbeli lakostól. Eset hajnali 3.30 órakor történt, amikor a narkománias bekopogott Binjámin Friedman tel-giborimosa drága elektronikus öngyújtót ajándékozott neki.

Egy más alkalommal elromlott a villanyhálózat a mosodában és a vádlott elküldte hozzá a villanyzerelőket, de csak akkor, amikor a mosoda tulajdonosa drága elektronikus öngyújtót ajándékozott neki.

A mosodás megértette a célját, az ünnep előtt magához hívta a vádlottat akinek aranyórával, szeszestállal és különböző csemegéket tartalmazó csomaggal „kedveskedett”. Másnap a vádlott felhívta a mosodást és közölte vele, hogy a számláját átutalta kifizetésre.

Egyiptomi zászlóval tüntettek Nevio lakosai

Eredeti módon tiltakoznak a Salamon-öböl településeinek kiürítésére ítélt lakosai: a dél-színai Nevio mosáv lakosai a település bejáratánál egyiptomi zászlókat tűztek ki. A lobogók megpillantása haragot keltett sok arra járó turistában, s egyikük megpróbálta a zászlókat letépní, de egyes helyi lakosok megakadályozták őket.

CSALÁSSAL ÉS OKIRATHAMISÍTÁSSAL VÁDOLJÁK A BANK LEMLÁCHÁ VOLT VEZÉRIGAZGATÓJÁT

Helyettesét is vád alá helyezték

A tel-avivi törvényszéken tegnap benyújtották a vádiratot Avrahám Fein 46 éves chiloni lakos, valamint az 52 éves, tel-avivi Mose Kremer ellen. Feint, a Bank Lámláchá volt vezérigazgatóját és Kremert, aki a helyettese volt, okirathamisítással vádolják.

Amnon Roda ügyész szerint Fein még vezérigazgatója idején felvette magát a Bank Hámpálomhoz tartozó Névi nyugdíjalapba. Hasonlóképpen tett helyettese is. Mindketten többtezer fontot fizettek be a nyugdíjalapba, mint később kiderült, a vezetőség alatt álló bank pénzből. Az ügyészség szerint ez a bank igazgatótanácsának jóváhagyása nélkül történt.

A továbbiakban az áll a vádiratban, hogy a két vádlott, cselekedetüknek elkövetésére meg-

UJ KELET napilap

TEL-AVIV

Rechov Hárakevet 52.

Telefon: 30011

Főszerkesztő:

G. HIMMELFARB

Felelős szerkesztő:

D. SCHÖN

Kiadó: Mábá B. M.